

Ukrudtsbekæmpelse i roer

Et højt udbytte kræver rettidig og rigtig bekæmpelse af ukrudt. Udfordringen er stor med de begrænsninger, der er for dosering af mange midler.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Strategi

Det er vigtigt at udnytte, at ukrudtet er mest følsomt på kimbladsstadiet. Forsøg viser eksempelvis, at den dosis af Goltix, der giver 90 procent effekt mod snerlepileurt, er 1,0 l pr. ha når snerlepileurt har 'ægte' kimblade, men næsten 2 liter pr. ha når kimknoppen er vokset frem.

Tre-fire sprøjtninger vil normalt være udgangspunktet for en strategi mod ukrudt i bederoer.

- Første sprøjtning skal gennemføres på ukrudt med ægte kimblade. Det vil sige, at løvbladene kun ses som en lille knop.
- Anden sprøjtning gennemføres 5-10 dage senere. Kort interval under varme vækstforhold og længere interval under kølige forhold.
- Tredje sprøjtning skal gennemføres, når nyt ukrudt har kimblade. Afstanden til forrige behandling vil ofte være 10-20 dage afhængig af vækstbetingelserne.
- Evt. fjerde sprøjtning. Hvor der sker yderligere nyfremspiring af ukrudt, kan der være behov for en afsluttende radrensning eller en 4. sprøjtning med tilpasset dosis.
- Command CS kan anvendes før fremspiring, hvor der erfaringsvis er problemer med at opnå tilstrækkelig effekt mod visse arter, se nedenstående.

Hæv dosis, hvis ukrudtet bliver større end planlagt, eller der er tørt. Under tørre forhold er det vigtigt at udføre sprøjtningerne om morgenen. Det kan være nødvendigt at afslutte med en radrensning, hvis den kemiske bekæmpelse ikke rækker.

Se [bekæmpelsesforslag](#).

Middelvalg

Middelblandingen til den enkelte mark kan finjusteres efter ukrudtsbestanden.

Safari skal anvendes som blandingspartner, hvor agersennep, raps, burresnerre, gulurt, hundepersille, fliget brøndsel eller kamille dominerer ukrudtsbestanden. Det kan ske med ca. 10-15 g Safari i anden og tredje behandling. Hvis ukrudtet er blevet "for stort", øges Safari-mængden til 20-30 g pr. ha, men vær opmærksom på dosisrestriktionerne.

Mod kamille på kimbladstadiet er Goltix og Safari stort set lige effektive. Kamille bekæmpes ved at bruge forholdsvis høj Goltix-dosering ved 1. sprøjtning og tilsætte 10-15 g Safari pr. ha ved anden og tredje sprøjtning. Vær opmærksom på, at hvis du reducerer mængden af Goltix i bekæmpelsesprogrammet, så reduceres effekten - også mod både kamille og de sent fremspirende ukrudtsarter som hvidmelet gåsefod og sort natskygge. Hvis du sparer meget på Goltix, vil du ofte se problemer med bl.a. disse tre arter senere i vækstsæsonen. Matrigon 72 SG kan anvendes til at forstærke effekten mod kamille.

Agersennep er meget let at bekæmpe ved at iblande ca. 10 g Safari pr. ha i anden eller tredje sprøjtning.

Burresnerre må gerne have fået en bladkrans inden bekæmpelse, så der tilsættes 15 g Safari pr. ha ved anden og ved tredje sprøjtning.

Hundepersille og vejpileurt er relativt svære at bekæmpe, så hvor disse arter forekommer, er det nødvendigt at fokusere ekstra på en tidlig første sprøjtning med en forholdsvis høj dosis af phenmedipham og derefter at tilsætte 10-15 g Safari pr. ha ved de følgende to sprøjtninger.

Spildraps er relativt svære at bekæmpe, hvis der er løvblade med vokslag. Start derfor med 10 gram Safari mens rapsplanterne endnu har kimblade.

Kvik hæmmes af roemidlerne, så bekæmpelse af kvik med Agil, Focus Ultra eller Aramo bør ske til sidst, når kvikken igen er i god vækst.

Bekæmpelse af rajgræs, agerrævehale eller byg isået til forebyggelse af sandflugt kan ske ved iblanding af Agil eller Focus Ultra ved 2. eller 3. sprøjtning.

Tabel 1 viser midlernes stærke og svage sider. Med maks. dosis for ethofumesat på kun 0,14 l pr. ha, vil det være mest oplagt at dele denne mængde i anden og tredje sprøjtning, så der i disse sprøjtninger bliver ekstra effekt mod især pileurter, der kan have overlevet første sprøjtning.

Tabel 1. De forskellige aktivstoffers stærke og svage sider

Ukrudtsart	Herbasan		Goltix	Safari	Ethosan ¹⁾
	Phenmedipham	desmedipham	Metamitron	Triflusaluron	Ethofumesat
Agersennep	****		**	****	(**)
Agerstedmoder	***		***	**	(*)
Burresnerre	**		*	****	(****)
Enårig rapgræs	*		***	*	(***)
Ferskenpileurt	****		***	***	(****)
Fliget brøndsel	*		*	****	-
Forglemmigej	***		***	***	(*)
Fuglegræs	****		****	*	(****)
Gulurt	-		-	****	-
Hanekro	***		****	****	(*)
Hejrenæb	**		**	*	(**)
Hundepersille	*		**	***	(*)
Hvidmelet gåsefod	****		****	*	(***)
Hyrdetaske	****		***	****	(***)
Kamille	***		****	****	(*)
Liden nælde	***		****	****	(***)
Lægejordrog	***		**	**	(***)

Raps	***	***	****	(***)
Rød tvetand	****	****	***	(**)
Snerlepileurt	**	**	**	(***)
Sort natskygge	***	****	****	(***)
Storkenæb	**	*	***	(***)
Vejpileurt	*	***	***	(**)
Ærenpris	****	***	**	(***)

Effekt: **** meget god, *** god, ** middel, * dårlig, - ingen oplysninger.

¹⁾ Effekterne for ethofumesat-holdige midler er baseret på den gamle godkendelse. Som nævnt må der maks. anvendes 0,14 liter pr. ha, hvorfor ethofumesat mest må betragtes som en effektforstærkning til phenmedipham-midlerne, særligt mod pileurt-arter og burresnerre.

Command

Command CS er off-label godkendt til anvendelse før fremspring af roerne med henblik på at opnå tilstrækkelig effekt mod hundepersille og en supplerende effekt mod burresnerre. Command CS har også effekt mod fuglegræs, tvetand, ærenpris og hyrdetaske. Anvendelsen bør målrettes arealer, hvor et normalt sprøjteprogram erfaringsvis ikke rækker til en effektiv bekæmpelse af ukrudtet. På lerjord er der erfaring med anvendelse af 0,15 l pr. ha. Godkendelsen lyder på op til 0,20 liter Command CS pr. ha for fremspiring af roer. Ud over effekten på de nævnte ukrudtsarter, synes Command også at medføre en bedre effekt mod snerlepileurt af de følgende sprøjtninger. Der kendes ikke til erfaringer med anvendelse i roer på sandjord, men erfaringerne fra vinterraps indikerer, at dosis skal reduceres, og at risiko for afgrødeskade er væsentlig større end på lerjord. Påvirkningen af roerne ses i form af hvidfarvning. For at mindske risikoen for skade skal roefrøene være sået i ensartet dybde. Undlad også sprøjtning ved udsigt til store nedbørmængder og forholdsvis koldt vejr efter sprøjtning.

Matrigon

Den gamle Matrigon er afløst af [Matrigon 72 SG](#). Anvendelsesbetingelserne er ændret, idet den nye Matrigon må bruges på hele arealet, men i en lav dosis på 0,035 kg pr. ha, med mindre der båndsprøjtes. Derimod må der ikke længere anvendes en høj dosis i pletter. Matrigon 72 SG kan således anvendes som blandingspartner, hvor der er behov for en forstærket effekt mod snerlepileurt eller kamille. Midlet må maks. bruges hvert fjerde år.

Vær opmærksom på, at gamle clopyralid-midler skal anvendes senest 31. maj 2013. Det gælder Matrigon, Agro Bizz Clopyralid, DLA Agro Clio 100, DLA Agro Clopyralid, LFS Cliphar, LFS Clopyralid og Lontrel. Andre gamle clopyralid-midler er blevet forbudt i 2011 og skal bortskaffes, hvis de fortsat findes på bedriften.

Begrænsninger

Der er restriktioner for anvendelsen af alle de gængse ukrudtsmidler i roer.

- [Safari](#) må sammenlagt anvendes med 20-30 g pr. ha i et bekæmpelsesprogram.
- Der må anvendes op til 960 g phenmedipham pr. ha, pr. år svarende til 6 liter [Betanal](#) eller 1,8 l [Kemifam Power/Betanal Power](#) eller 3 liter [Kontakt 320 SC](#) pr. ha. Etiketterne for phenmedipham-midlerne tillader op til fire sprøjtninger, men det er en forudsætning, at doseringsbegrænsningen på 960 gram phenmedipham pr. ha overholdes.
- [Ethosan](#) m.fl. har en begrænsning på maksimalt 0,14 liter pr. ha hvert tredje år.
- [Goltix](#) m.fl. har en begrænsning på maks. 2100 gram aktivstof pr. ha pr. år svarende til 3 l Goltix pr. ha.

Olie og ph-regulerende additiver

Tilsæt altid olie. Forsøg viser indtil videre ikke entydige forskelle mellem olier. Ifølge firmaet kan Betanal Power med fordel tilsættes Nova Balance eller pH fix, som forebygger udfældning, men der anbefales stadig en koncentration på mindst 0,4 procent, altså 0,4 liter pr. 100 liter vand.

Kulde/stress

Ukrudtsbekæmpelse under meget kolde vejrforhold kan være hård ved roerne. Det kan derfor være aktuelt at udsætte sprøjtningen nogle dage. Selv om ukrudtet gror langsomt, når det er koldt, kan det være nødvendigt at hæve dosen i takt med, at ukrudtet bliver større.

Sprøjtning med Safari kan give en forbigående gulfarvning af roerne, og Safari bør anvendes med omtanke, når roerne er stressede på grund af stor forskel mellem dag- og nattemperatur, kraftig nedbør omkring sprøjtning eller kold og sammenslemmet jord.

Radrensning

Begrænsningerne i doseringerne betyder, at der oftere end tidligere vil opstå situationer, hvor det er nødvendigt at sætte ind med radrenseren. Det har både i praksis og forsøg vist sig, at to bredsprøjtninger efterfulgt af en til to gange radrensning giver et godt resultat. Ofte vil det være tilstrækkeligt og mere økonomisk at afslutte ukrudtsbekæmpelsen med en radrensning, hvor målet er at "få ram" på ukrudt, som har overlevet forudgående sprøjtninger. Endelig bekæmpes ukrudtsroer mellem rækkerne ved radrensningen.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.